

برنجی سنه * نومرو ۳۳ - ۲۰ رمضان ۱۲۳۳۰

سر محرر : شهیندر زاده فلبه‌لی

اعمالی

محل اداره‌سی :

جفال اوغلنده « حکمت » اداره خانانه‌سیدر .
حقه‌مقرون ، اغراضدن سالم افکار و مقالاته صحیفه‌لرمن آچققدرد .

نشری تاریخندن اون کون کچمش نسخه‌لر ایکی غروشدرد .

« HIKMET »

Journal l ture, quotidienet politique

DIRECTEUR-PROPRIETAIRE :

A. HILMY CHEHBENDER

— بازار ایرتسی —

۲۰ اغستوس سنه ۱۳۲۸ — ۲ ایلول افرنجی سنه ۱۹۱۲

اداره مدیری : فلبه‌لی

محمد زهفی

اشترا بدلی :

برسنه‌لکی ۹۵ ، آلتی آیلنی ۵۴ غروشدرد .

پوسته اتحادینه داخل ممالک اجنبیه ایچون قرق فرائقدرد .

اعلانات ایچون اداره مدیریه کوروشمک لازمدر .

ABONNEMENT

un an : 95 piastres و six mois 54 p.

Union postale : un an, 40, six moi, 25 Fr.

Rédaction : Constantinople, Djagal oglou

نسخه‌سی : ۱۰ پاره‌در

حقیقه خادم یومی غزته‌در

نسخه‌سی : ۱۰ پاره‌در

چنگانهك آياقلى دېنه بوشلېږدى . عقور بر ټورله :

— سكا شو بيوك مېشهك يانه قدر ميدان وار . . هادى دېدى .
پو سوز او قدر قطى برسېله سويلنښدىكه تودده عمل بوږدى واوچى زنجيرلى اېچنده قودوران حيوانه بر نظر خښت عطف اېتدكن مسكره اوزون باجلرېنك وار قوتيله قوشمه باشلادى .

— قايان زنجيرلنډن قورتولور قوتيلماز بر اوق كې ايلرى آتيلدى . كوپك كوروږور ، ساده بر تون قصرغى دونه دونه ايلرېوردى . آوچى ايله كوپك آرمسندكى مسافه اكسيلېكه اكسيلوردى .
آوچى آتش اېچنده قالش بر آدم كې چيفلرله عادات اولوېوردى .

درهك ياننده براق قوين ، كچى كورهن بر چويان چوچى قورقدى ، قاچق ايسندى . صوك اوزرېنه آتيلش تخمه كورپورده آباني قاهرى صوبه دوشدى .

قايان او قدر چابوق يولنى دكيشېردى كه حېرنى آلامېرق صرت اوستى يره يوارلادى. بونكديسندن قاچاركن صوبه دوشن چوچق اونى چوچلرېنك قانلنه بنشمكدن منع ايدن بر حال ، بردنېره اوكنه چكېلش بر دېواردى. برلاستېك طوب كېي كندېسنى صوبه فېرلادى وچوچى كوملكندن ياقالايېرق كناره چيقاردى . نفس نفس ، دومانى دېلېله چوچك كوزلرېنه قدر آلتنه پاپيشان اوزون صاچلرېي قالدېرمغه چالېشور . چهره سنى يايور ، دېلرېله البه سنى ، قوللرېي چكېوردى . چوچق كندېنه كلدېكى زمان قايان اېچه يول اكش اولان آوچى ، مېهم ، دومانى بر نظر فېرلادى مسكره آلتون كوزلرنده وظيفه سى باشندن آيېرلش اولى ندامتيله انسان كې اېكله اېكله كرى دودى .

خېرالدين رشدى

~~~~~

مخاربه

جنرال قانونك عودتى

روما ۳۱ اغستوس — (لويه) جنرال قانوناپولى په مواصلت اېتمشدر . مشاراليه طرابلسه عودت اېتېه جكدر .

~~~~~

عقد مصالحه مسئلېسى

(نويه فراه پرهسه) غزنه سندن :

مصالحه نك بران اول عقد اولمى ارزوسى سلانيككن اشعار اولنديښه كوره—تورگېده تدويچا حس اولمقده ، اوله مصالحه فكريزه كلياً مخالف اولانلر طرفدن بيله الزام ايډلكدهدر .

مخاربه ي اېډاډوام اېتدېرمك فكري ارتق برطرف ايدلش ويايتاليايه قارشى الكجوق اغبرار بسله مىس ايجاب ايدن اتحاد وترقى جيعتى مخافى ايتاليا ايله صالح عقد ايډلسنه كال اشتياقله منظر بولتورلر .

اتحاد وترقى جيعتلك برايكى كوندن انققاد ايده جك اولان قوتفرمسنده بومسله حقندهده مذاكرات جريان ايده جكدر .

~~~~~

اسويچروده مذاكرات صلحيه

(نويه فراه پرهسه) دن :

مذاكرات صلحيه نك برتيجه حسنه په منجر اوله جنى حقنده كى تاميناته رغماً صلاحتدار برجهندن استخبار ايډلېكېزه كوره مذاكرات غير رسميه هنوز اوزون مدت دوام ايده جكدر . ايتاليان منامندن دهقاتله تكرار اولندينى اوزره كاملاً خصوصى برماهى حائر اولان مذاكرات مذكورهده هرايكى طرف ، مساعد برتيجه نك حصول پذير اولمى جهتى الزام اېنكدهدر .

~~~~~

بيرونده دشمن سفينه لرى

(نويه فراه پرهسه) غزنه سى بيروت لېماننده آلئى ايتاليان زهرلى قرووازرسى ايله ايكى طور يېسډو كورلېكنه دائر استانبول مخابرنن وارد اولان تلغرافنامه يى درج ايتدكن مسكره مطالعات آتيهده بولمقدهدر .

بيرونده ايتاليان سفينه لرى كورلېكى هنوز استخبار اولنامشدر . احتمال بر قاچ كون مقدم يافه سولرنده جولان ايدن وبر آلمان سفينه سنده تحقيقات اجرا ايدن سفينه لردن بحث اولوږور . معلوم اولدينى اوزره بيرونده ، كچن افرنجى شېباطك ۲۴ نجى كونى ايتاليان سفينه لرى ايكى عثماني طور يېدوسى بايرمشلردر .

مورورده

فلسطينده سيونيزم فيرلداقلىرى

و

توركار

حكمت جبرده محترمه سنك باش مقاله لرى هر كون كال افتخار ايله او قومقده اولديمندن معتادم اوزره كچن جمعه ايرتسى كونى اوتوز برنجى نسخه سنك باش مقاله سنى بيوك بر حبله او قومد ، ذاتاً فكرم مجاهد اعظم قلبه لى احمد حلمى بك افدينك فكريله متحد وسوينست پولتيقه سېه شتله معارض بولندينى ايچون حقايقه مستند اولان بومقاله سى نظر كاھ مائه عرض ايدىيورم:
اتحاد شركت انحصاريه سنك ايلك تشبثات عجيبه پروړانه سى سيونستلرله اتحاد ايتك واجدا . دمرك پاك كيكلرېله مالا مال اولان ارض مقدسك ابواب تجارت وزراعتى كشاد ايتك شمعدى يافه دن قدسه قدر بتون اراضېنك قسم اعظمى سيونستلرك التدهدر — وايتا سيونيزم پولتيقه منحوسه سندن ظهور ايده جك هر درلو حرركات فاضلاني محترم ضايد (۱) اتحادك ستر ايتك اولدى .. واويله جه وطنمرك بر بر جزء لايتكى اولان اومقدس ؛ فيضدار فلسطين اتحاد شركت انحصاريه سنك صانيدى اولان بش اون كنى خاطر لرى ايچون ، ذوق وصفالرى ايچون سفيل ومنتقم اللره دوشه جكدى . . .

فقط سيونستلرك فكر لرى ؛ سياستلرى ملت نخبه عثمانيه نك معلومى ولتجه يوللرى شاشير ديلر ؛ يايمدقلى اقترار ؛ اېتمك لرى ... قنالقار قالمادى .

ايشته شمدى اولرك املا لرى بر الهام ربانى ايله برقوه مليه متحده ايله محو و نابود اولمشدر .

ملت ، سيونستك كي مسلك منحوس اصحابك افكار استقلالجويانه لرينه قارشى شدتله و كال متانتله دائماً مجاهده ايده جكدر .

چونكه سيونيزم جمعيت صوك كونلرده يك چوقا يلرې په وار مشدر ؛ قدس شريفده چيقان—النادى—غزنه سى ينه محلى عبرانجه —حيروت— غزنه سندن نقلاً قدس شريف متصرفى مهدى بك افدينك سيونستلره قارشى — سيونست جمعيتى مرخصلرينه قارشى — بيانات آتيهده بولندينى يازييور :

« . . . ايشتيكېكېزه كوره بعض آدملر واركه حكومت يهوديكرك ضديدر ديورلر . بن سزه تامين وتاكيد ايدهركم بو شبايعات يالاندر ؛ چونكه بز تركلر بشقه لرندن دها زياده بيليورزكه بوملكت دينى برملكتدر ؛ زيرا بو اراضى اونلرجه — مقدس ونظرلرنده عاليدر ؛ چونكه بو اراضى اجدادلرېنك پدر ـ لرېنك اراضيلر پدر ـ حكومته يهوديلره تقرب ايتك ايچون هر آن وزمان چالېشور ؛ . . . متصرف بك افندى امين اولسونكه ؛ تركلر ، تورك قوم عاليسى بويله افتريه تحمل ايده ميه ـ جكلردر . وهيچ بر وقت مهدى بك افدينك افكارېنه اشتراك اېتمزلر ؛ چونكه نجيب تركلر — اعتقاد اتمه كوره — عموميتله سيونيزم پولتيقه سته شدتله معارضدرلر . وهيچ بروقت سيونستلرك افكار استقلالجويانه لرينه قارشى اونلرده نجيب عربلر كې بيون اكيمه جكلدرلر . . .

باقكېز وطنداشلر . . . !

سيونستلرى حمايه ايدېن آدملرك بتون خفى فيرلداقلىرى ميدانه چيقيور ، ارتق ملت عثمانيه دن عالم مدنيتده ايشك ايچ يوزى آكلاسون ! شمعدى صورويورم ! — . . . اتحاد شركت انحصاريه سنك درت سته لك اجراءت سياسيه داخيله وخارجيه سى ؛ ملتى ؛ وطنى كرداب فلاكتك جهنى قپوسنه قدر كتورمش اولان دور سابقك اومظم اوتوز ايكى سته لرندن دها زياده مظم دكلى . . . — ارتق يونك كې متصرفلر موقبلرنده قانلق جائزى ، دكلى ؛ . . . بونى مرجع عاډى اولان داخيله نظارت جلېه سى دوشونسون !

جاراه زاده

ع . فاني

حكمت

اسراى حرب

(تريونا) غزنه سى پارسدن استخبار ايدىيور : عثماني خارجيه ناظرى آلمان سفيرى ايله وقوع بولان ملاقاتلرنده هر ايكى دول طرفندن توقيف اولنان اسراك مبادله سته راضى اولدينى بيان ايلشدر .

قونت برختولك تكليفى طراقتده

دونكى نسخه مزده اوستر ؛ سفيرى ماركى پالاوېنجى ايله خارجيه ناظرى نورادونكيان افندى آرمسنده مذاكره جريان ايتش اولدينى يازمشدق . قارشى غزنه لرندن برى بوملاقات قونت برختولك تكليف واقفك موضوع بحث ايدلش اولدينى بيان ايدىيور . سفير بومسئله حقنده خارجيه ناظرېمزه بعض ايضاحات وېرمشدر .

تلفون خطى

سلانيك ژاندارمه مديريتى طرفندن سلانيك — كسنديره آرمسنده اون كيلومتر ولى برتلفون خطى تاسيس اولتمشدر .

~~~~~

خارجى خبرلر

ماكدونيا حادثات اخيره سى

و

رومانيالرك محبتى

رومانيانك غاښته شېرى اهالى معتبره سندن بكرش سقارت سنيه سته كشيده اولنان بر تلغرافنامه ده ماكدونياده اخبر بلغلراختلاجليلرى طرفندن ايقاع ايديلن سؤ قصدر اوزرېنه ، كنديلرېنك ملت عثمانيه قارشى حسنيات مودتكرا ته ايله مشبوع اولدقلىرى تامين ايلشاردر .

~~~~~

صلح اماره لرى

روما ۳۱ اغستوس—(عثمانيشدر لوندهك خصوصى تلغرافنامه سى) طرابلسه سوق اولنه جق اولان هېك سفيره نك عزيمتى تاخر اېتمشدر . آواتى غزنه سى مذاكرات صلحيه نك يك زياده ايلرولمش اولدينى بوندن استدلال اېنكدهدر .

~~~~~

ولى عهد يوسف غزالدين افندى حضرتلرى

و

قونت برختولد

آلمانجه پوست غزنه سنك بيانه كوره ولى عهدسلطنت يوسف غزالدين افندى حضرتلرى خارجيه ناظرى قونت برختولد ايله ملاقات ايده جكدر .

~~~~~

آناتولى شمندوفرلرى ، فرانسه

و

روسيه نك فكرى

لونده ۴۱ اغستوس—(عثمانيشدر لويديك خصوصى تلغرافنامه سى) قوتبوردهن رووى غزنه سنده موسيو بيلونك بيانه كوره ، فرانسه باش وكيلى موسيو پوآنقاره پترسبورغه بولندينى ائنده آناتولى تيور يولك فرانسه طرفندن درعهده ايديان قسمحك اون اوچ سنيه قدر ختام بوله جقنى ارزنجان و اضرورم آراهنده نهايتله جكې بيان ايلشدر . روسيه ، اسباب سوقالجي شدن طولانى بو انشاءاتك علېنده بولمقدهدر .

صربستان برنسك خسته لنى

و

نويه فراه پره سدن :
صربستان برنسك خسته لنى حقنده فوق العاده درين بر سكوت اختيار اولمقدهدر . برنس سيكيړ علتله مبتلا اولديښدن پارس تدويخانهلرندن بريته نقل ايډيله جكدر .

~~~~~

طياره جيك

برلين غزنه لرى ، زېلين فابريقه لرنده امثالى نامسوق قابل سوق وادداره برطياره انشاءولمقده بولندينى يازييورلر . بويوكى طياره تام قرق سكر ساعت هواده طور بيله جك . ۱۵۰۰ مترو صعود ايده بيله جكدر . طياره اوچ بيك كيلولى برتقلت تحمل ايده بيلديكى كى ، نانيهده بېركى اوچ مترولق بر . مسافه قطع ايده بيله جكدر .

شزاده باشنده آت جانباز خانه سنده هر كېجه آت جانبازى قومپانيه سى طرفندن والاfrage بيوك په لوان مصارع سى اوروپايك وشهر بېرك الك مشهور په لوانلرى اره سنده كولش اجرا ايډلېكدهدر .

منبع العرفان مكتبى

مكاتب خصوصيه مركك منتظم لرننددر رمضان شريفده مكتبك بېجه سنده خاخره غصوص سينه ماطوغراف مناظرى ارانه ايډليور . حاصلاتى مكتبك تكملاتنه صرف ايډيله جكې كې آدابهدنى تامله رعايت اولنديښدن امثالى سيرلره ترجيح ايډلسى طبيعيدر .

قاضى كوينده قوش دېلنده ناشدوسامى بكلر قومپانيه سى طرفندن رمضان شريفك اون طقوزنجى بازار كونى اخشامى خاتم اقديلره اولقى اوزره قوميق شهر ناشد بك منفعتنه « حرم اغاسى اولتيور » عسكرى موزيقه سى ، جانباز ، سينه ماطوغراف .

خاخره غصوص

بك خوش وقت كچيريله جك عمل

وفاده كوچوك قوغه جيارده رهبر تحصيل مكى باغچه سنده رمضان نهايته قدر هر كېجه شهرمرك الك نامدار خواننده و سازنده لرندن مركب مكمل اېچه سازطابقى طرفندن مساعره فوق العاده وقوميق شهر حسن افندى قومپانيه سى طرفندن لك منتخب قومدى ، قانطو ، دوشو وساخره وپانه فررك الكترقىل سينه ماسى طرفندن شايدن غامشا قوردهلر ارانه ايډيله جكدر . تفصيلات ال اعلانلرندهدر .

محترم اهالېزه مزده

پانه برادرلرك نه قلره ويداغراف اسحقيا سينه ماطو . غراف قورده لارلندن آلوب وياصاغق ويا كيرا ايله آتقى آرزو ايدنلر بك اوغلنده سوريه جاروشونده ۱۲۵ نومروى مغازه به تشرېف بيورلرى اعلان اولنور . شرائط غايت الور ييليدر .

اعلان

آمينت ضد دق

حكومت سنيه نك تحت ضمان وكفالتنده

اولوب زراعت باقنه سنك قره ديسنى

حائزدر .

تاريخ تاسيسى

۱۲۸۴

استانبولده جفال اوغلنده دائره مخصوصه ده شرائط آتیه دائره سنده آقچه قبول واقراض ايدر .

اقچه قبول شرائطى :

برسنه ودها زياده وعده ايله برافلان بارملر ايچون سنوى يوزده (بش) وعده سز حساب جارى صورتيله ينى ايستلديكى زمان آتق شرطيله برافيلان بارملر ايچون سنوى يوزده وچ فائض ويرر وعده سز قبول ايديلان اقچه برچارك لېرادن ايك يوز لېرايه قدر .

توديعا ته ايرتسى كونندن اعتباراً فائض حساب ايدر .

الى لېرادن فضله وعده لى توديعات اصحابى آرزو ايدرلر سه رأس الماللرېنك فائضى ماه بماه تقسيطاً اخذ ايده بيليرلر .

آقچه اقراض شرائطى : مجوهرات كوش اوانى وتحويلات مقابلنده ويوزده ، سكر فائضله اقچه اقراض ايدر .

فضلى پاشاده :

نومرو — ۳۳

اللهى نظر محكمه سى در

حضور فنده مسالك كفر — فلسفه

ما فوق الطبيعيه مباحثى

تاريخ اسلامك برنجى ذيلى اولان بواترك بش فورمالق برنجى وايكنجى جزؤلرى نفيس بر صورتله طبع ونشر ايدلش اولوب حكمت اداره خانه سنده وهر كتابچيده اوچ غروشه صايتلمقدهدر . شطره ايچون هر جزؤ اوچ غروشدر . برنجى جزؤك اختوا ايتديكى مباحث بروجه آتيدر :
قارئين ايله حسبحال — كفر نهدر وممكنيدر ؟ — مسالك كفر — مشهور كافرلر — شايدن عبرت برترجه حال : اوغوست قونت ويوزيتيورم — حقيقت انساندن ايچون باشلايورز ؟ — تنقيد عقل محض وقانتك مسلكى — تنقيدى تنقيد .

ايكنجى جزؤ :

انسانده كى وحدت وعينت — روح — فلسفه تنقيد و روح — ايسپينوزا وحدت وجود مسلكى — مسلك تجربه وداويد هوم — اسقوجيا مدرسه سى — انكليز مدرسه سى مادبون روح — روحانيون: دهقارت وله پينيچ . اوچونجى جزؤ :

عن قريب انتشار اېده جك اولان اونجى جزؤك محتوياتى :

امام غزالى [مابعد] — محى الدين عربى — الكندى — قارابى — ابن سينا — ابن رشد — متكلمين — روح حقنده محاكمه عموميه .

تاريخ اسلام

ايكى جلدن عبارت اولوب بېركى غروش فياتله دارالشفقه كتبخانه سنده صايتلير .

دوقوراور غورليان

۶۰۶ علاچنك لك صوك اصول ايله تداويسى اسكى ويكى فرنكى ، بل صغوقنى ، مئنه ، بو برك وعدم اقتدار (پروستاد كسته نه جك) وپاچله رحم خسته لقرلنى از برمدت ظرفنده نداوى اېتمكه معروف و عجب اولان طبيب موسى ايله اوغورليان افندى هر كون صباخن آفشاده قدر سركه جيده ترامواى جاده سنده نبوس فطوغر افغانستانك برنجى قاننده كى معاينه خانه سنده خسته قبول ايتديكى كى لزومنده الكترىي ويستوسقوى وماساز اصوللرى ده كال مهارتله تطبيق واجرا اېلكدهدر .

دېش طبيى
محمد خداوردى

دېشلى ترقيات حاضره فنييه تطبيقاً نداوى وصرك سيسم هر وى اعمال اولنور .

غزى حسن و نغمه حسن صقار لور

مشرتن كرامك كثرته مېنى كندلېرځى انتظارده برافائق ايچون بيوك بر فداكارلى اختياريله زمان حاضر كد بېشجېلكدە كد قانق فنيه سنه آشنابرنجى درجده مقاييسه ن
صورت مخصوصهده جلب اولتمشدر .
مابنه بازاردن ماغدا هر كون جفال اوغلنده عسكرى قاعد صندوق قارشوشونده يكى دائره مخصوصه سنده

فضلى پاشاده :

منبع الحرفان مكتبى

طلبه قيد وقبول اولنور .

مدير مسئول
مطبعه سى
حكمت
احمد علمى